

Kirkkoneuvosto

22.5.2018

Kokousaika **22.5.2018 klo 16.30–17.48**
Kokouspaikka **Seurakuntakeskus, kahvio**

Osanottajat	Sariola Heikki	puheenjohtaja
	Välkkilä Aila	varapuheenjohtaja
	Alkula Martti	jäsen
	Harju Aulis	jäsen
	Harri Marketta	jäsen
	Koski-Säntti Arne	jäsen
	Kotila Minna	jäsen
	Laulaja Eija	jäsen
	Lepistö Aila	jäsen
	Marttila Eija	jäsen
	Muurimäki Leena	jäsen
	Ojala Yrjö	jäsen
	Penttilä Veli-Matti	jäsen
	Ala-Luopa Jukka	kirkkovaltuuston puheenjohtaja
	Ala-Käkelä Liisa	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja
	Virkkala Tapani	Jalasjärven kappeliseurakunnan vs.kappalainen
	Niemelä Aija	Kurikan aluesrk:n kappalainen, saapui klo 16.48
	Siekkinen Jarkko	Jurvan kappelisrk:n kappalainen, saapui klo 16.45
	Rantakokko Anna-Liisa	talousjohtaja, sihteeri
Asiat	56 – 68 §	

Kn 56 § Kokouksen avaus, alkuhartaus ja nimenhuuto

Puheenjohtaja avasi kokouksen, jonka jälkeen hän piti alkuhartauden. Suoritettiin nimenhuuto.

Kn 57 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Lapuan tuomiokapituli on vahvistanut Kurikan seurakunnan kirkkoneuvoston ohjesäännön 24.2.2016. Ohjesäännön 1 §:n mukaan kirkkoneuvostoon kuuluvat virkansa puolesta kirkkoherra puheenjohtajana sekä valittuina jäseninä varapuheenjohtaja ja valtuustokaudella 2015-2018 yksitoista muuta jäsentä.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla (KL 7 luku 4 §).

Oikeus olla (kirkkoneuvoston) kokouksessa läsnä ja ottaa osaa keskusteluun mutta ei päätöksen tekemiseen on 1) kirkkovaltuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla sekä kappeliseurakunnan kappalaisella (KJ 9 luku 3 §).

Kutsu kirkkoneuvoston kokoukseen on toimitettava sen jäsenille viimeistään kolme päivää ennen kokousta (Kn 6 § / 2001).

Tämän kokouksen kutsu/esityslista on lähetetty kirkkoneuvoston jäsenille, kirkkovaltuuston puheenjohtajille, Jalasjärven, Jurvan kappeliseurakuntien sekä Kurikan alue seurakunnan aluekappalaisille ja tilintarkastusyhteisölle 16.5.2018.

Päätös: Puheenjohtaja totesi kutsumenettelyn ja sen jälkeen kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kn 58 § Esityslistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Kirkkoneuvosto hyväksyi kokouksen esityslistan työjärjestykseksi sillä lisäyksellä, että ennen tiedotusasioita käsitellään lisäasiana yhteisvastuukeräyksen tilityksen tarkastajan nimeäminen.

Kn 59 § Pöytäkirjan tarkastus, nähtävillä pitäminen ja siitä ilmoittaminen

Toimielimen kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja allekirjoittaa ja sihteeri varmentaa (KJ 7 luku 6 §).

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 2 luvun 9 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan.

Pöytäkirjantarkastajat toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Kirkkoneuvosto

22.5.2018

Pöytäkirjantarkastajina ovat käytetyn vuorojärjestyksen mukaan Eija Marttila ja Veli-Matti Penttilä.

Pöytäkirja tarkastetaan taloustoimistossa perjantaina 25.5.2018.

Kirkkolain 25 luvun 3 §:n mukaan kirkkoneuvoston pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä siten, kuin siitä on seurakunnan ilmoitustaululla ennakolta ilmoitettu.

Pöytäkirja on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

Tämän kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä kirkkoheranvirastossa viraston aukioloaikana 26.5.-10.6.2018.

Tämä kutsu pidetään nähtävänä seurakunnan virallisella ilmoitustaululla 16.5.-10.6.2018.

Päätös: Kirkkoneuvosto valitsi yksimielisesti puheenjohtajan ehdottamana pöytäkirjantarkastajiksi Eija Marttilan ja Aulis Harjun.

Kn 60 § Jalasjärven kanttoriviran täyttäminen

Valmistelija kirkkoherra Heikki Sariola

Jalasjärven kanttorin viran haku päättyi 26.4.2018 klo 14 ja virkaan tuli kaikkiaan 5 hakemusta, kooste hakijoista esityslistan liite nro 1 (ks. arkistotunnus 1.1.3). Hakijoista kaksi henkilöä täyttää viran muodolliset vaatimukset-- ja --. Heidät kutsuttiin haastatteluun.

Haastatteluryhmä oli koolla 3.5. ja se esittää -- valitsemista. Lisäksi se esittää, että -- valitaan varalle. Haastatteluryhmän muistio on esityslistan liite nro 2 (ks. arkistotunnus 0.9.8/2).

Jalasjärven kappelineuvosto oli koolla 7.5. Kappelineuvosto keskusteli hakutilanteesta ja pitää parhaimpana äänestyksen jälkeen 6-1, että hakuprosessi keskeytetään, esityslistan liite nro 3 (ks. arkistotunnus 0.9.8/1). Kappelineuvosto perustelee näkemystään sillä, että nykyinen sijainen on taitava ja pidetty.

Aiemmillä hakukerroilla ei ole ollut mahdollista täyttää virkaa vakinaisesti ja on päädytty määräaikaiseen sijaisratkaisuun. Tällä kertaa on mahdollista valita vakinainen viranhaltija.

Kun haastatteluryhmän ja kappelineuvoston näkemykset poikkeavat toisistaan, pitää tilannetta arvioida molemmista näkökulmista.

Mikäli seurataan haastatteluryhmän näkemystä, seurakuntaan saadaan vakinainen pätevä kanttori. Kanttoripulan aikana tällä on olennainen merkitys. Jalasjärven kappeliseurakunta on aiemmin ilmaissut näkemyksensä tavoitteen saada vakinainen kanttori. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi kirkkovaltuusto muutti viran pätevyysvaatimuksia, jotta virkaan saataisiin vakinainen viranhaltija. Virantäyttöprosessi on edennyt linjassa aiempien päätösten kanssa.

Mikäli seurataan kappelineuvoston näkemystä, päädytään jo kolmantena vuotena virantäytön keskeyttämiseen. Kappelineuvosto ei esitä perusteita haastatteluryhmän näkemyksen torjumiseksi. Sen sijaan se perustelee näkemystään nykyisen sijaisen taidoilla. Mikäli kirkkoneuvosto päätyisi keskeyttämään virantäytön ilman hakijoihin liittyvää syytä, se antaisi seurakunnan päätöksenteosta arvaamattoman kuvan ja vaikeuttaisi jatkossa rekrytointeja. Edessä olisi myös pohdinta, miten virkaa hoidettaisiin väliaikaisesti. Tähän kappelineuvostolla on oma näkemys. Kappelineuvoston lausunto keskittyy nykyhetkeen ja lähitulevaisuuden kysymyksiin. Lausunto on vahva kiitos nykyiselle sijaiselle.

Rekrytoinnin näkökulma on tehdä mahdollisimman hyviä virantäyttöratkaisuja. Kanttoreiden osalta on vaikeutta saada vakinaisia viranhaltijoita. Sen myötä tämän viran koulutusvaatimusta alennettiin, vaikka

Kirkkoneuvosto

22.5.2018

kappeliseurakunnan tarve olisi edellyttänyt aiemmin vaaditun koulutustason säilyttämistä. Tämä tehtiin, jotta saataisiin vakinainen viranhaltija. Vakinaisen viranhaltijan valinnassa näkökulma on lähitulevaisuuden lisäksi pitkälle eteenpäin, mahdollisesti eläkeikään saakka. Kappelineuvoston lausunto poikkeaa sen aiemmasta linjasta ja näkökulma jää suppeaksi.

Lausunto muistuttaa siitä, että seurakunnan tulee kiittää sijaista hyvin tehdystä työstä.

Kirkkoherran esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto

1. valitsee kanttorin virkaan, virkapaikkana Jalasjärven kappeliseurakunta, -- 1.9.2018 alkaen;
2. valitsee varalle --;
3. soveltaa virantäytössä 4 kuukauden koeaikaa ja
4. edellyttää viranhaltijalta hyväksyttävää todistusta terveydestä.

Käsittely: Asiasta käydyn keskustelun aikana jäsen Minna Kotila, jäsen Martti Alkulan kannattamana teki päätösesityksen, että kanttorin viran täyttämisen prosessi keskeytetään.

Todettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi sen aikana tehdyn esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten oli äänestettävä. Puheenjohtaja selosti vastakkain olevat esitykset ja esitti äänestysmenettelyksi kädennostoäänestystä, jossa ääntenlaskijoina toimivat pöytäkirjantarkastajat. Selostus ja äänestysmenettely hyväksyttiin.

Suoritettussa kädennostoäänestyksessä Minna Kotilan esitys sai 3 ääntä: Kotila, Alkula ja Laulaja. Esittelijän päätösesitys sai 10 ääntä: Muurimäki, Harri, Lepistö, Marttila, Harju, Koski-Säntti, Ojala, Penttilä, Välskylä ja Sariola.

Kirkkoneuvoston päätös: Puheenjohtaja totesi, että kirkkoneuvosto on äänin 10-3 hyväksynyt esittelijän päätösesityksen kohdat 1 – 4.

Lisätietoja antaa kirkkoherra Heikki Sariola, puh. 040 505 1482.

Kn 61 § Sopimuksen purkaminen

Valmistelija kirkkoherra Heikki Sariola

Lähetysyhdistys Kylväjän kanssa on allekirjoitettu yhteistyösopimus syksyllä 2011 Kurikan aluseurakunnan kanssa. Euromääräinen tavoite on 3400. Nykyinen nimikkolähetä Riitta Puranen on palannut takaisin Suomeen ja nimikkolähetäkausi on päättynyt. Kylväjä on ottanut yhteyttä ja kysellyt seurakunnan suunnitelmia jatkon kannalta.

Tässä vaiheessa yhteistyösopimuksen jatko tulee harkittavaksi. Paikallinen kannatus on hiipunut lähes virallisten kolehtien tasolle eikä myöskään seurakunnallisessa toiminnassa näy Kylväjän tukea. Tässä tilanteessa nimikkosopimuksen irtisanominen on puolin ja toisin perusteltua. Sopimus on päätetty kirkkoneuvostossa 23.10.2011, joten vastaava irtisanominen kuuluu kirkkoneuvoston tehtäviin.

Sopimus voidaan purkaa 6 kuukauden irtisanomisajalla perustellusta syystä. Perusteltuja syitä ovat nimikkolähetäkauden päätyminen ja paikallisen tuen hiipuminen.

Kirkkoherran esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto

1. purkaa lähetysyhdistys Kylväjän kanssa tehdyn sopimuksen 1.1.2019 alkaen.

Kirkkoneuvoston päätös: Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Lisätietoja antaa kirkkoherra Heikki Sariola, puh. 040 505 1482.

Kirkkoneuvosto

22.5.2018

Kirkkoneuvosto

24.4.2018

Kn 53 § Seurakuntalaisaloitteet koskien Kurikan uurnalehdon muistopaasia*Valmistelija talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko*

Tuula ja Sakari Ketola ja erikseen Ritva Mäntylä ovat jättäneet kirkkoneuvostolle osoitetun seurakuntalaisaloitteen, joissa molemmissa esitetään, että Kurikan aluseurakunnan uurnahautausmaalla olevaan muistopilariin voisi tehdä nimivarauksen puolisoa varten siten kuin käytäntönä on ollut ennen 1.1.2017. Perusteluina esitetään, että arkkuhautausmuistomerkissäkin puolisojen nimet ovat yhdessä samassa muistomerkissä ja että 1.1.2017 otettu käytäntö on syrjivä niitä aviopuolisoita kohtaan, jotka haluavat, että puolisojen nimet ovat yhdessä allekkain.

Kurikan seurakunnan uurnahautausmaalla otettiin käyttöön 1.1.2017 käytäntö, ettei muistopaasiin oteta tilavarausta puolisolle eikä siitä perittävän kaiverrusmaksun ennakkoa. Tällöin muistokivi täyttyy aikajärjestyksessä ilman väliin jääviä kaivertamattomia alueita. Tälle muutokselle todettiin olevan tarvetta mm. siksi, että varausta tehdessä perittiin ennakkomaksu, joka nosti merkittävästi hautauskulua ja jonka suuruus piti määrittää mahdollisesti pitkänkin ajan kuluttua tehtävälle kaiverustyölle. Lisäksi ennakkomaksuista muodostuu kirjanpidossa erillisenä seurattava tase-erä.

Seurakunta vastaa muistopaasin kaiverrustyön kilpailuttamisesta ja valvoo työn suoritusta. Käytännössä on todettu, että kaiverruksiin mahdollisesti tarvittavat korjaukset ovat haastavia toteuttaa. Kun 1.1.2017 alkaen on aloitettu uusi käytäntö, on myös kaiverrustyön suorittaja vaihtunut. Kun uuteen kaiverrustyön suorittamiseen on siirrytty ja sen mukaan toimittu jo yli vuoden ajan, ei ole tarkoituksenmukaista enää vaihtaa toimintatapaa. Aloitteentekijöiden tavoite saada puolisojen nimet yhdessä ja samaan muistokiveen tulee toteuttaa muilla järjestelyillä, joita hautatoimessa voidaan toteuttaa. Esimerkiksi tuhka voidaan sirotella tai sijoittaa erilliseen hautapaikkaan, jolloin nimet voidaan laattaa/omaan hautakiveen kaiverrettuina sijoittaa vierekkäin.

Talousjohtajan esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto päättää pitää edelleen voimassa 1.1.2017 alkaen voimassa olleen päätöksen siitä, ettei vainajan puolisolle tehdä muistopaasiin nimivarausta eikä puolison nimen kaiverukseen ennakkomaksua hautauksen yhteydessä peritä. Perusteluna on, että aloitteentekijöiden toivomus nimien saamisesta yhteiseen muistomerkkiin ja rinnakkain voidaan toteuttaa muilla hautaus- ja hautapaikkajärjestelyillä.

Käsittely: Kirkkoneuvosto keskusteli aloitteessa esille tuodusta asiasta.

Talousjohtajan uusi esitys: Esitän asian jättämistä pöydälle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely: Talousjohtajan tehtyä esityksen asian pöydälle jättämisestä, puheenjohtaja kehotti asiasta käytettäviä puheenvuoroja koskemaan pöydälle panoa.

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle jatkovalmistelua varten.

Kn 62 §

Puolisoiden nimien sijoittaminen peräkkäin uurnahaudan muistokiveen aiemman käytännön mukaan, jolloin tuhkaturvain vainajan nimen jälkeen on jätetty tyhjä tila puolisolle, on johtanut muistokiven osittaiseen täyttymiseen. Kaivertamattomien rivien jättäminen on visuaalisesti huomionpi vaihtoehto kuin kiven täyttäminen järjestelmällisesti rivi riviltä.

Aloitteen tekijöiden tavoitteeseen, että puolisoitten nimet olisivat kivessä peräkkäin, voitaisiin päästä myös uudella menettelytavalla, jossa molempien nimet kaiverretaan heti. Tällöin elossa olevan puolison nimi ja syntymäaika voidaan kaivertaa omalle rivilleen, ja kuolinpäivä kaiverretaan myöhemmin. Tätä tapaa nähdään käytettävän myös hautakivissä. Näin meneteltäessä nimen kaiveruksen hinta peritään molempien nimien kaiveruksen osalta heti ja lesken kuolinpäivämäärän kaiveruksen hinta vasta hautauksen jälkeen.

Aiemman käytännön mukaisia nimivaroituksia ja niihin maksettuja ennakkoja on seurakunnan kirjanpidossa n. 30 varauksen osalta. Ennakkomaksujen kirjanpitokäsittelyssä on Kurikan seurakunnassa ollut kahdenlaista menettelyä, joiden molempien toteutumista nyt seurataan erillisellä sivukirjanpidolla. Siirtymällä reaaliaikaisten maksujen kirjaamiseen sivukirjanpitotarvetta ei tältä osin enää synny. KIPAn palveluihin siirtymisen jälkeen on tavoitteena taloushallinnon prosessien kehittäminen siten, että seurakunnan henkilöstöä työllistäviä tarpeettomia oheistoimintoja voidaan jättää pois.

Talousjohtajan esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto päättää, että

1. muistolehdon kivipaasiin voidaan puolisoitten niin halutessa kaivertaa molempien nimet peräkkäin ensimmäisen puolison tuhkan hautaamisen yhteydessä, jolloin lesken nimestä tässä vaiheessa kaiverretaan nimi ja syntymäaika,
2. lesken tietojen täydentäminen myöhemmin kuolinajalla tapahtuu seurakunnan käyttämän kiviveistämön toimesta ja seurakunnan tilaamana ja kaiverrusaikana voimassa olevan hinnaston mukaisella maksulla.

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Lisätietoja antaa talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko, puh. 044 456 9020.

Kn 63 § Vuoden 2018 puunmyyntitarjoukset

Valmistelija talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko

MHY Lakeuden toimesta (Jussi Myllyniemi Kurikan alueella ja Esko Liukku Jurvan alueella) on pyydetty tarjouksia seurakunnan vuoden 2018 puunmyynnistä. Puunmyyntisuunnitelmat perustuvat laadittuihin metsäsuunnitelmiin.

Leimikkotarjouspyynnöt laitettiin Kuutio.fi sivustoon huhtikuun aikana. Sovittuun päivään 8.5.2018 mennessä tuli tarjoukset UPM:ltä, Metsägroup Oy:ltä, Isojoen sahan ja L&T Biowatti Oy:n yhteistarjouksena ja Mhy Lakeus korjuupalvelusta / puunvälitys.

Kurikasta on leimikko, joka koostuu Lehtivuoren, Saukkorannan ja Pitkämön metsäpalstoista ja Jurvasta ns. Kirkonmetsän kaksi eri palsataa. Kantakurikan leimikkorakenne on normaali, joskaan ensiharvennuksia ei ole. Normaalista harvennusta 9,2 ha ja uudistamishakkuuta 3,2 ha. Kertymiksi oli arvioitu tulevaisuuteen puolet tukkipuuta sis. pikkutukki tahi muu siihen luettava ainespuu ja loppu kuitupuuta. Yhteensä n. 1157 m³.

Jurvan puoleinen leimikko koostuu 5,4 ha:n uudistamishakkuusta, normaalista harvennuksesta 2,8 ha ja ensiharvennuksesta 11,1 ha. Kertymäksi on arvioitu n. puolet tukkipuuta ja loppu kuitu- ja energiapuuta (metsätähde). Yhteensä n. 1951 m³.

Tarjoukset katkosta-aineistoon perustuvalla vertailulla ovat seuraavat:

Kirkonmetsä, Jurva	Biowatti ja Isojoen saha yht.	
leimikko 07-383-0231-18:	tarjous	66 982 €
	Metsä Group	57 912 €
	UPM	54 317 €
	Mhy. puunvälit.	
	vain harv.	14862 €

Kohtalan kirkko ym. Kurikka
leimikko 07-433-060J-18

Biowatti ja Isojoen saha yht.	
tarjous	42 619 €
Metsä Group	39 231 €
UPM.	7 910 €
Mhy puunvälitys.	8 544 €
vain harvennukset	

Talousjohtajan esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto päättää hyväksyä Isojoen sahan ja Biowatti Oy:n yhteistarjoukset leimikon 07-383-0231-18 osalta Jurvassa ja leimikon 07-433-060J-18 osalta Kurikassa.

Kirkkoneuvosto

22.5.2018

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Lisätietoja antaa talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko, puh. 044 456 9020.

Kn 64 § Talousarvion 2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2020-2021 laadintaohje

Valmistelija talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko

Vuoden 2019 talousarvion valmistelu käynnistyy antamalla työaloille valmisteluohje ennen kesälomakautta.

Vuoden 2019 talousarvion valmistelun lähtökohtia:

Suomen kokonaistuotanto (bkt) kasvoi 2,6 % vuonna 2017. Etna arvioi (20.3.) Suomen bruttokansantuotteen kasvuvauhdin kuluvana vuonna hiukan hidastuvan. Ensi vuonna kasvun hidastuminen jatkuu, Etnan arvion mukaan bkt:n volyymi nousee 2,4 prosenttia. Vuonna 2020 kasvuvauhti jää 1,9 prosenttiin.

Inflaatiokehitys: Kuluttajahintaindeksin keskimääräinen muutos v. 2017 oli 0,7 %. Inflaation oletetaan kuitenkin kiihtyvän tulevina vuosina lähinnä palvelujen hintojen (osittain työvoimakustannusten kasvusta johtuen) sekä raaka-aineiden kuten öljyn kallistumisen myötä. Palkkasumman arvioidaan kasvavan yksityissektorin vetämänä. Julkissektorin palkkasumma pieneni v. 2016 lomarahen leikkausten johdosta, mutta kasvaa uusien vuosiksi 2018-2020 solmittujen työehtosopimusten myötä.

V. 2018-2020 ansiotaso nousee solmittujen sopimusten mukaisilla palkankorotuksilla. Työttömyysasteen odotetaan hieman laskevan. Työllisten määrän kasvu ja palkkojen korotukset tukevat verotettavan tulon kasvua.

Edellä mainittujen ennusteiden perusteella kirkollisveron kasvulle olisi olemassa edellytykset. Vuosina 2015 -2017 kirkollisverot vähenivät. Jos talous piristyy ennustetun mukaisesti ja palkkasumma kasvaa, on kirkollisveroon odotettavissa ansiotulojen kehityksen mukaista kasvua vuosina 2018 ja 2019. Jäsenmäärän kehitys, erityisesti työssäkäyvien ikäryhmissä, kuitenkin jarruttaa kasvua.

Talous kasvaa epätasaisesti ja erot maan eri osissa saattavat olla suuria. Talouden kasvu on suurinta niin kutsuissa kasvukeskuksissa. Kasvua ei välttämättä ole lainkaan paikkakunnilla, joita vaivaa muuttotappio ja joissa teollisuuden, palveluiden ja muun tuotannon työpaikkoja on vähän.

Valtionrahoituksen indeksikorotus jäädytettiin vuosiksi 2017–2019. Seurakuntien osuus kirkon saamasta valtionrahoituksesta pysynee nykytasolla. Työnantajan sivukulujen odotetaan alenevan vielä 0,4 % kiky-sopimuksen perusteella.

Verotulot:

Valtiovarainministeriö on vahvistanut kirkollisveron tilityksissä vuonna 2018 käytettäväksi jako-osuudeksi 2,97 %. Kurikan seurakunnan verotulojen laskusuunta jatkuu, mikä johtuu seurakunnan jäsenmäärän vuosittaisesta pienenemisestä ja jäsenistön ikärakenteesta. Jako-osuus tarkistetaan vuosittain ns. jäsenkertoimella, joka pienenee seurakunnan jäsenmäärän laskiessa. Eläkeikäisten suhteellisen määrän kasvaessa verotettavan tulon määrä alenee. Kirkollisveroa kertyi 224,60 euroa/jäsen vuonna 2017. Jäsenmäärä aleni 357 henkeä. Toteutunut kirkollisveron tuoton lasku v. 2017 oli n. 52 000 euroa. Verotuoton menetyksen paikkaaminen veroprosentin korottamisella ei ole realistista, sillä veroprosenttina 1,75 % on jo suhteellisen korkea. Veroprosentin tasosta päättää kirkkovaltuusto.

Tavoitteet vuoden 2019 taloussuunnitelmalle:

Vuoden 2019 talousarvion valmistelun rinnalla valmistellaan seurakunnalle tulevien vuosien strategiaa. Menorakenteen tarkastelussa on erityisenä tavoitteena edelleen kiinteistöpääluokan kulujen karsiminen. Seurakuntaliitosten jälkeen seurakunnalla on moninkertaista rakennuskantaa, joka on vajaakäytössä. Seurakuntataloja ja -koteja on kaikilla alueilla useita. Samoin kahden leirikeskuksen ylläpito nostaa leiritöiminnan kustannukset korkeiksi. Vuosittaisten ylläpitokulujen lisäksi rakennuskannan korjaukset aiheuttavat vuosittain enakoimattomia kuluja.

Nykyisen henkilöstön palkkakulut tulevat kasvamaan uusien virka- ja työehtosopimusten johdosta v. 2018 keskimäärin 1,2 % ja v. 2019 1,825 % vuoden 2017 tilinpäätöksen henkilöstömenoista. Nämä yhteensä euroina kasvattavat palkkasummaa n. 67 000 euroa ja sivukulut huomioiden henkilöstömenot kasvavat n. 81 000 euroa.

Tulevan budjetin ja kolmevuotisen suunnittelukauden valmistelussa voidaan tavoitteena pitää kuluvan vuoden toiminnan tasoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Tämä tulee merkitsemään henkilöstömäärän pitämistä korkeintaan nykyisellä tasolla, jolloin myös jostakin toiminnan osa-alueesta voi olla tarvetta luopua. Sijaisten palkkaamisessa on edelleen välttämätöntä noudattaa pidättyväisyyttä.

Seurakuntaliitoksen jälkeen on vahvistettu yhtenäinen taksoitus toimintavuokriin ja hautatoimeen. Maksutuottojen mahdollisuudet seurakunnan toiminnassa ovat rajalliset. Varsinaisen toiminnan osalta on kuitenkin tarpeen avoimesti tarkastella, mistä tapahtumista (kerhot, leirit, tilaisuudet) on kulujen katteeksi mahdollista periä osallistumismaksua. Nämä valmistelut voidaan tehdä erillisinä ja vahvistaa jo ennen varsinaista talousarvion käsittelyä.

Vuoden 2019 talousarvion laadintaohje työaloille valmistellaan edellä olevista lähtökohdista ja tiedotetaan henkilöstöä.

Kirkkoneuvosto

22.5.2018

Talousjohtajan esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi edellä olevan taloustilanteen yleisen kuvan ja hyväksyy vuoden 2019 talousarvion laadintaohjeen lähtökohdaksi nykyisen, vuoden 2018 toiminta- ja taloussuunnitelmassa olevan tason nykyisin henkilöstöresurssein.

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Lisätietoja antaa talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko, puh. 044 456 9020.

Kn 65 § Sopimuskorotusten toteuttaminen ylimmän johdon palkkausjärjestelmässä 1.4.2018 alkaen

Valmistelija kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Aila Välskälä

1.2.2018 voimaan tulleen Kirkon virka- ja työehtosopimuksen 2018-2020 palkantarkistukset toteutetaan ylimmän johdon järjestelmässä seurakunnan päätökseen perustuvaa 1,6 prosentin suuruista järjestelyerää käyttäen. Tarkistukset toteutetaan 1.4.2018 ja 1.4.2019 lukien. Järjestelyerällä voidaan tarkistaa kaikkien järjestelmän piiriin kuuluvien palkkoja tai sitä voidaan suunnata vain jonkun tai joidenkin palkkoihin. Ns. yleiskorotuksella johdon peruspalkkoja ei sopimuskauden aikana tarkisteta.

Järjestelyerä lasketaan ylimmän johdon palkkausjärjestelmän piiriin kuuluvien viranhaltijoiden vuoden 2018 tavanomaisen kuukauden peruspalkoista muodostetusta palkkasummasta. Yksittäisessä seurakunnassa palkkasumma muodostetaan kirkkoherran ja johtavan talous- ja henkilöstöhallinnon viran haltijan peruspalkasta. Vuoden 2019 järjestelyerä lasketaan samoin.

Päätöksen erän suuntaamisesta tekee seurakunnan kirkkoneuvosto. Sille asian esittelee ohjesäännössä määrätty viranhaltija tai luottamushenkilö. Valmistelu on hyvä tehdä erillisessä luottamushenkilöistä koostuvassa ryhmässä.

Allekirjoituspöytäkirjassa edellytetään, että järjestelyerää kohdennettaessa kiinnitetään huomiota mahdollisuuteen korjata johdon palkkauksessa tunnistettavia palkkausepäkohtia. Sellaisia on voinut syntyä muun muassa, jos palkantarkistuksia ei ole 1.8.2014 alkaneen kokeilun aikana tehty siitä huolimatta, että viran tehtävien vaatavuus ja/tai viranhaltijan ammattitaito ja osaaminen ovat muuttuneet olennaisesti.

Järjestelyerämääräyksellä kannustetaan myös kehittämään ylimmän johdon palkkausjärjestelmän paikallista soveltamista. Siihen liittyen määräyksessä edellytetään, että työtehtävien vaatavuuden, laaja-alaisuuden ja vastuullisuuden sekä viranhaltijan ammatinhallinnan ja työssä suoriutumisen kokonaisuuden arvioimiseksi asetetaan tavoitteet, joiden pohjalta peruspalkka voidaan määritellä jatkossa. Jos tällaisia tavoitteita on jo asetettu, niitä voidaan hyödyntää järjestelyeräpäätöstä tehtäessä. Lisäksi olisi hyvä pyrkiä luomaan käytännöt, jotka tavoitteiden asettamiseen ja niiden saavuttamisen arviointiin liittyy. Suositeltavaa on muun muassa kokeilla seurakuntajohdon tavoite- ja arviointikeskusteluja käytännössä.

Kurikan seurakunnassa tämän KirVESTES:n kohdan mukaan toteutetaan kirkkoherran ja talousjohtajan palkantarkistukset. Näiden viranhaltijoiden yhteenlasketuista peruspalkoista laskettu järjestelyerä on $1,6\% * 10\,371,40\text{ €} = 165,94\text{ €}$, jonka jakamisesta siis kirkkoneuvosto tekee päätöksen.

Kirkkoneuvosto

22.5.2018

Järjestelyerän jakamista on valmistellut kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Aila Välkkilän johdolla työryhmä, johon ovat kuuluneet hänen lisäksi Jukka Ala-Luopa, Liisa Ala-Käkelä ja Leena Muurimäki. Päätösesitys perustuu työryhmän näkemykseen.

Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto päättää, että

- 1) 1.4.2018 alkaen maksettava kirkkoherran ja talousjohtajan yhteenlasketuista peruspalkoista laskettu järjestelyerä 1,6 % eli 165,94 euroa jaetaan viranhaltijoiden kesken palkkojen suhteessa,
- 2) työtehtävien vaativuuden, laaja-alaisuuden ja vastuullisuuden sekä viranhaltijan ammatinhallinnan ja työssä suoriutumisen kokonaisuuden arvioimiseksi tullaan asettamaan tavoitteet, joiden pohjalta peruspalkka voidaan määritellä jatkossa.

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja kirkkoherra Heikki Sariola ja talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko poistuivat kokouksesta esteellisinä.

Varapuheenjohtaja Aila Välkkilä toimi puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjänä tämän asian osalta.

Lisätietoja antaa kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Aila Välkkilä puh. 050 5867272.

Kn 66 § Yhteisvastuukeräyksen tarkastajan nimeäminen

Valmistelija talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko

Kurikan seurakunnassa kerätään yhteisvastuukeräys kaikilla kolmella alueella ja keräyksestä laaditaan kokonaistilitys, joka tulee tarkastaa. Tilitysohjeiden mukaan tilityksen tarkastajana voi toimia virallinen tarkastaja, tai seurakunnan luottamuselimen valitsema muu henkilö, ei kuitenkaan oman seurakunnan työntekijä.

Talousjohtajan esitys: Edellä olevaan valmisteluun viitaten esitän, että kirkkoneuvosto päättää, että

1. yhteisvastuukeräyksen tarkastajaksi nimetään kirkkovaltuuston jäsen Tuula Linjala ja
2. tarkastuksen suorittaa Tuula Linjalan estyneenä seurakunnan tilintarkastajayhteisön nimeämä tarkastaja.

Päätös: Kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti hyväksyä esityksen.

Lisätietoja antaa talousjohtaja Anna-Liisa Rantakokko, puh. 044 456 9020.

Kn 67 § **Kirkkoneuvoston tiedotusasiat**

Talousjohtajan esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tietoonsa seuraavaa:

- Kirkkohallituksen täysistunnon pöytäkirjan 4/2018 ote, 65 § Rakennusavustustenjakko 2018, Lapuan hiippakunta; Valtion rahoituksesta jaettava avustus. Päätös: Kurikan seurakunnalle ei myönnetä rakennusavustusta Jurvan kirkon julkisivujen korjaamiseen ja maalaamiseen. Perustelu: Seurakunnan verotulot eivät edellytä avustuksen myöntämistä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi. Lisäksi kirkkoherra toi tiedoksi juuri päättyneen kirkolliskokouksen käsittelyssä olleita asioita.

Kn 68 § Kokouksen päätös sekä oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 17.48 ja antoi samalla oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoituksen, joka on tämän pöytäkirjan sivulla 92 - 94.

KIRKKONEUVOSTON PUOLESTA

Heikki Sariola

Anna-Liisa Rantakokko

Aila Välkkilä
puh.joht. ja ptk-pitäjä § 65

PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU JA HYVÄKSYTTY

Kurikassa ____ / ____ 2018 Kurikassa ____ / ____ 2018

Eija Marttila

Aulis Harju

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa 26.5.-10.6.2018 ja sen nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu 16.5.-10.6.2018 seurakunnan virallisella ilmoitustaululla osoitteessa Kurikantie 21, Kurikka.

Viran puolesta todistetaan, että näin on menetelty

Ilmoitustaulunhoitaja

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p><u>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</u> Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 56 -59 §, 64 §, 67 §, 68 §</p>										
	<p><u>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</u> Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 60 §, 61 §, 62 §, 63 §, 65 §, 66 §</p>										
	<p><u>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</u> Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>										
	<p><u>Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot</u></p> <table border="0"> <tr> <td>1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,</td> <td>Pöytäkirjan pykälät:</td> </tr> <tr> <td>2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n,</td> <td>Pöytäkirjan pykälät:</td> </tr> <tr> <td>3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai</td> <td>Pöytäkirjan pykälät:</td> </tr> <tr> <td>4. hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 mom:n,</td> <td>Pöytäkirjan pykälät:</td> </tr> <tr> <td>5. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</td> <td></td> </tr> </table>	1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:	2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:	3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai	Pöytäkirjan pykälät:	4. hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:	5. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:	
1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:										
2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:										
3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai	Pöytäkirjan pykälät:										
4. hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 mom:n,	Pöytäkirjan pykälät:										
5. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:											
	<p><u>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</u> Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p>										

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kurikan seurakunnan kirkkoneuvosto <p>Käyntiosoite: Kurikantie 21 Postiosoite: 61300 Kurikka Telekopio: (06) 450 4726</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 60 §, 61 §, 62 §, 63 §, 65 §, 66 §</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päätymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä millaista oikaisua päätökseen vaaditaan millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

¹ Kansallisen kynnyksarvon suuruus on 30.000 € (tavarat –ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakenus –ja käyttöoikeusurakat)

HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen	<p>Seuraaviin hankintayksikön päätöksiin tai muihin hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuihin tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Käyntiosoite: Postiosoite: Telekopio: Sähköposti:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankintaoikaisun sisältö	<p>Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none">– oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi– tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä– millaista oikaisua päätökseen vaaditaan– millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p><u>Kirkollis- ja hallintovalitukset</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vaasan hallinto-oikeus <p>Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43 Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa Faksi: 0295642760 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u></p> <p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusaika 30 päivää Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:: <p>Käyntiosoite: Kalevankatu 9 B 50 (2 krs), Seinäjoki Postiosoite: PL 160, 60101 Seinäjoki Sähköposti: lapua.tuomiokapituli@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none">• Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki Faksi: 09-1802 350 Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi</p> <ul style="list-style-type: none">• Opetus- ja kulttuuriministeriö, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää <p>PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 Valtioneuvosto Faksi: 09-135 9335 (kirjaamo) Sähköposti: kirjaamo@minedu.fi</p>

	<p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u></p> <p>Hankintavalitus, pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiannoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytössä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p> <p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaohjeissa koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää</p> <p>Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:</p> <p>Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki Faksi: 0295643314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
<p>Muutoksenhakuajan laskeminen</p>	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> – valittajan nimi ja kotikunta – postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan muutosta – miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi – perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä – todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta – asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Päätöksen voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.</p>
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Oikeudenkäyntimaksu</p>	<p>Tuomioistuinemaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa ja markkinaoikeudessa 2 000 euroa, jollei lain 5, 7 tai 8 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>